

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget indeholder forslag om en udvidelse af forsøgsbestemmelsen i § 138 d med henblik på aktivisering af kontanthjælpsmodtagere.

Forsøgsbestemmelsen i § 138 d blev indsat i bistandsloven samtidig med vedtagelsen i juni 1990 af ordningen om ungdomsydelse for unge under 20 år. Hensigten med forsøgsbestemmelsen var at øge kommunernes muligheder for at give aktiveringstilbud til de unge.

Efter § 138 d kan socialministeren godkende forsøg, hvorefter de unge i stedet for ungdomsydelse kan få kontanthjælp, når de deltager i særlige af kommunen tilrettelagte aktiverende foranstaltninger. Kommunen skal yde en mindre ikke-refusionsberettigende godtgørelse, som der ses bort fra ved beregningen af kontanthjælp efter § 37. Med forsøgsbestemmelsen blev der åbnet mulighed for, at en kommunes ordning med vejlednings- og praktikforløb, der er tilrettelagt i forståelse med de lokale faglige organisationer, kan træde i stedet for ungdomsydelsesordningen.

Ved lov nr. 497 af 24. juni 1992 blev ungdomsydelsesordningen og dermed også området for forsøgsbestemmelsen i § 138 d udvidet til at omfatte unge under 25 år.

Med det foreliggende lovforslag foreslås det at udvide forsøgsområdet i § 138 d sådan, at der, ligesom det allerede er sket for unge omfattet af ungdomsydelsesordningen, gives mulighed for at gennemføre forsøg for kontanthjælpsmodtagere over 25 år samt den gruppe af kontanthjælpsmodtagere under 25 år, der efter udløbet af en ungdomsydelsesperiode ikke opfylder betingelsen for et gentaget tilbud.

Efter den nye forsøgsbestemmelse skal en ordning med fortsat udbetaling af kontanthjælp på samme måde som hidtil være betinget af, at kontanthjælpsmodtageren deltager i særlige af kommunen tilrettelagte aktiverende foranstaltninger. Der vil kunne være tale om beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, der f.eks. kombinerer et vejlednings- og et praktikforløb. Der kan også tænkes etableret foranstaltninger, som omfatter et bredt spektrum af opgaver og aktiviteter i lokalsamfundet og som rummer mu-

lighed for at genetablere kontanthjælpsmodtagerens kontakt til det ordinære arbejdsmarked.

Såfremt sigtet med deltagelse i de særligt tilrettelagte aktiviteter er at forbedre deltagernes mulighed for at etablere eller genetablere kontakt til det ordinære arbejdsmarked, er der tale om en beskæftigelsesfremmende foranstaltning. Efter bistandslovens § 40 indebærer dette, at den, der afviser at deltage i sådanne tilbud, mister retten til at få kontanthjælp.

Det skal i lighed med de hidtidige forsøgsordninger være en betingelse, at kontanthjælpsmodtageren ud over sin kontanthjælp får udbetalt en mindre ikke-refusionsberettigende godtgørelse til dækning af udgifter i forbindelse med transport, arbejdstøj og lignende. Godtgørelsen skal ikke medføre fradrag i den beregnede kontanthjælp.

Udover den mulighed, der bliver skabt med ændringen af § 138 d, rummer bistandslovens § 138 a mulighed for, at kommunalbestyrelsen i en forsøgsperiode yder hjælp efter regler, der fraviger bestemmelserne i bistandslovens § 37, såfremt reglerne er godkendt af socialministeren. Denne forsøgsbestemmelse er tidligere anvendt til i årene 1984-86 at iværksætte de forsøg om omlægning af kontanthjælpen til faste ydelser, der lå til grund for ændringerne af kontanthjælpsreglerne i 1987. Af bemærkningerne til § 138 a fremgår, at bestemmelsen alene giver hjemmel til at fravige reglerne om udmåling af hjælp til underhold efter bistandslovens § 37. Der kan ikke efter denne forsøgsbestemmelse ske fravigelser af f.eks. bestemmelserne i § 40 (tidligere § 38) om udnyttelse af arbejdssevnen, i § 39 om betydningen af formue og i §§ 25 og 26 om tilbagebetaling af hjælp i visse tilfælde. Det har endvidere været en klar forudsætning, at der ikke ændres ved selve tildelingsbestemmelserne i § 37. Endelig må det forudsættes, at der ved godkendelse af forsøg efter § 138 a i samme omfang som ved godkendelse af forsøg efter frikommuneloven lægges vægt på hensynet til borgernes retssikkerhed, sundhed og velfærd. Da formålet med forsøgsvirksomhed ikke i sig selv hverken bør være at øge eller mindske de offentlige udgifter, men at anvende ressourcerne på en mere hensigtsmæssig